

„Víte, celé album, jeho základní námět, je migrace. Jde o žhavé téma – o lidech pohybujících se po světě, přičemž ne vždy jsou vítáni. Ale oni jdou, protože se chápou příležitosti. Jsme všichni dosud lovci či sběrači. Jdeme tam, kde je tráva zelenější.“

Ian Anderson

Slovo textaře

Homo Erraticus – člověk putující.

Ernest T. Parrit byl možná mrzout a starý snílek, a na sklonku života mohl mít sklony k nebezpečným bludům, ale v některých věcech se nemýlil.

Jde o příběh našeho živočišného druhu, o tom, jak neúnavně přes vývojové fáze *Homo erectus* a *Homo neanderthalensis* hledal příležitost k lepšímu životu. Naši předkové jako lovci a sběrači se s rozhodností sobě vlastní pomalu šinuli z Afriky přes Střední východ až na území, které dnes známe jako Evropu. A pak do Nového světa.

Od konce poslední doby ledové naši oblíbení dvojnožci následovali ustupující led přes pevninský most na britské ostrovy. Doggerland, poté, co se v uplynulém tisíciletí hladina moří několikrát zvedla, dnes spočívá na dně mělkého Severního moře. Kdysi byl houbovitým mokřadem s meandrujícími kanály připomínajícími ústí řeky. Umožnil, za předpokladu šikovného vyjednávání, rekolonizaci ostrovů (ano – paleolitičtí předchůdci jsou doloženi v rané Británii již 800.000 let před naším letopočtem).

Naši odolní a ztřeštění lidé přicházeli a odcházeli podle toho, jak se měnily vichry a teploty mezi dobami ledovými a příznivějšími teplými dobami meziledovými. Rozšířili se po celé Evropě v nezadržitelných a vytrvalých migračních vlnách. Být to dnes, jdou si parlamentní oponenti kvůli nim po krku.

Enoch Powell a Nigel Farage by byli vzteky rudí. Liberální Cleggy by asi migrantům otevřel dveře a odpovědí by mu bylo kopí v šíji. Náš Dave a Mr. Ed by se pokusili hledat zdůvodnění, umístění, připustili by opatrný a podmíněný status rezidenta a ... odpovědí by jim bylo kopí v šíji.

Zmínění historičtí nájezdníci se nesnažili jen tak v klidu začlenit. Šlo jim o přežití. Za každou cenu. A díky Dobrotivému Pánu byli úspěšní, jinak bych nyní já (pravděpodobně vzdálený potomek neurvalého vikinského raubíře a keltské tkadleny) nepsal tyto řádky. Jak říká staré pořekadlo, „jinde je tráva vždycky zelenější“, a zpravidla tomu tak je. Chceme to, co nemáme. Budeme muset někomu šlápnout na ruku nebo na hlavu, a také to pravděpodobně uděláme.

Od prvních chodců- nomádů, oděných do kožešin, přes Římany, Sasy, Normany, až po opojnou dobu impéria královny Viktorie, jsme si nakonec s dobýváním poradili tak, že si sami odpouštíme svou někdejší drzost a oportunistus. Cheyney na naftové válečné stezce nebo Tony Blair se svou mírovou invazí - naše dějiny jsou plné neférovosti a sporných momentů. Je na nás, abychom je přepsali jak je třeba, a zachovali si tak poslední cary důstojnosti. A to nezmiňuji Harry S. Trumana a apokalyptické Little Boye a Fat Mana. A nebo zmíním.

Tamto bylo tehdy, a toto je teď. I když se možná až tolik nezměnilo. Prostředky máme, a jednoho dne snad nadsvětelnou rychlost, kterou budeme moci použít. Ale - a to je výhrada všech výhrad – jsme zároveň složitým a kontroverzním živočišným druhem. Máme umění, hudbu, divadlo, lásku, věrnost, pokoru a toleranci u karet. Staráme se, pipláme, sníme, hledáme. Cítíme vášeň, zlost, obavy o existenci. Máme prostředky a důvody je projevovat a jakousi potřebu je vnímat, když je vyjadřují ostatní kreativní a umělecky zaměřeni jedinci.

Také věcmi umíme otrásl. Beethoven otrásl. Shakespeare otrásl. Malý Ježíšek svým revolučním způsobem otrásl. Stejně, jako Mohamed, Mojžíš, Buddha a všichni velcí proroci, přijímající a předávající osoby duchovního světa. Třeste dál, vybraní hlasatelé pravdy a vy, kdož přinášíte osvětlení. Udržujte naše duševní zdraví a zároveň také naše veselé iluze. Jako ty, co měl Ernest T.

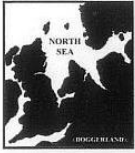
Lovec a sběrač je stále mezi námi. Usadil se v kolektivní psychice. Můžeme se chvíli potloukat tam, kde je tráva právě zelená, ale jakmile barvy vyblednou a povadne ovoce na stromě našeho industriálního Ráje, pohneme se zase dál. Musíme. Nestůjte nám v cestě. Jsme zlým druhem. Zablatíme si vlastní hnízdo a táhneme dál, abychom obsadili další. Položíme jiné vejce a putujeme na nové pastviny. Jsme ti dobří, ti zlí, a příležitostně ti krásní. Umíme se oblékat, mazlit a tlačit se, jakkoli jemně, na ty, kteří jsou v držení vyššího a lepšího místa.

Naše děti a děti našich dětí budou čelit hrozně volbě mezi pozváním do otevřených dveří v rámci humanitárního idealismu, a opevněnou izolací v pevnosti. Migrace – a někteří stále mluví s obavami o imigraci – je příběhem nás všech. Každý z nás odněkud pochází. Z jiného místa. Smířme se s tím.

Ale tamto bylo tehdy, a toto je teď. Nadcházejících devět miliard nemůže obývat budoucí omezené stále se zmenšující disponibilní prostory. Zbytečnosti pryč, a půjde to. Jako počítačový disk s posledními pár volnými gigabajty. Naši praprávnuci budou muset spolknout hořkou pilulku a stanovit si priority pro zbývající prostor na disku. V hostinci už není místo. Oslíku, uхни. Uvolni slavník a jesličky – na Východě hvězda vychází a mudrci přicházejí ... Homo sapiens.

Co je nového?

Gerald Bostock, 2014

Kapitola 1 **Doggerland**

Naše kroky přes most Doggerland
Doháněly ustupující led a sníh
Sotva dech jsme popadali
Od mysu západního k vodám moří severních
Jadérka Albionu vítr rozfoukal
Po vřesovištích rozházel
Pod slatí vlhkou dlouho spala
By dubům silným jednou život dala

Všichni přejdem' Doggerland
Všichni vpřed, už vlny jdou
S námi běží kanec, los a vlk
Vzhůru v zem tu přístupnou

Uhodit kamenem, pazourkem, zbraní kostěnou
Na stopě jsme a v jednom kuse na nohou
Zas místo další, kde zvednem' střechu nad hlavou
A stěny čtyři, které úkrytem nám jsou
Na tomhle plácku požehnaném –
Toť země, království, toť Anglie
Ostrov osamělý, co stranou se drží za vodou

Všichni přejdem' Doggerland
Všichni vpřed, už vlny jdou
S námi běží kanec, los a vlk
Vzhůru v zem tu přístupnou

Ted' zpátky přes most Doggerland, španělské pláže berem' útokem
Hřejivá farma v Toskánsku předčí Zimu, která svírá zem
My penzisté senilní, tvář sluncem svítu svaštělou
Pro tuto zemi, království, tu Anglii
Kde celý hřbitov zaberem'

Všichni přejdem' Doggerland
Všichni vpřed, už vlny jdou
Přejdem' s kufrem, dětma, krémem slunečním
Hypotéka tíží, sny nesplněny jsou
Všichni přejdem' Doggerland
Všichni vpřed, už vlny jdou
S námi běží kanec, los a vlk
Vzhůru v zem tu přístupnou

Pozn.:

Doggerland = pravěká pevninská šíje mezi Skandinávií a Británií - před 10 000 roky se dalo z jihu Dánska do dnešní Británie přejít suchou nohou přes široký pevninský most Doggerland. Lovci doby kamenné byli zdatní cestovatelé a putovali za zvěří na dlouhé vzdálenosti. Název odvozen od záludných písčin Dogger v Severním moři

Kapitola 2 Těžký kovy

Já jsem kovář. Svůj tyglík láduju
Tvaruju svý čepele z uhlíkový ocele
V zemi zas ruchadlo s radlicí se činí
Po mýtinách lesních hroudu drtí vesele
V dusným míru, však s krví zpěněnou
Svým řemeslem černým se kladivem probíjím

Lockheed, Fokker, Curtis, Hawker,
Avro, Gloster, Handley Page,
Colt, Beretta, Walther, Mauser,
Springfield, Ruger, všichni v ráži asi,
Holland Holland, Boss a Purdey,
Woodward, Greener – kde jsou zlatý časy

Každej atom arzenálu v dalekém slunce západu se kuje
Nesvatá Trojice teď podobu novou
Pluhu a pistoli propůjčuje -
Harry S. a Oppenheimer, Fermi,
Teller – pánové, co jste to provedli?
A modlili se vůbec, aby nás Pán cestami svými ved',
Už bitvu jsme k vítězství dovedli?

Pozn.:

Lockheed, Fokker, Curtis, Hawker, Avro, Gloster, Handley Page = značky bojových letadel

Colt, Beretta, Walther, Mauser, Springfield, Ruger = značky bojových střelných zbraní

Holland and Holland, Boss, Purdey, Woodward, Greener = značky loveckých zbraní

Harry S. (Truman) = americký prezident, který nařídil použití atomových zbraní proti Japonsku

Oppenheimer, Fermi, Teller = „otcové“ atomové bomby

Kapitola 3

Vstuptež, nezvaní

Prostor. Místo. Buďte proti. Zadržte. Blokujte. Zastavte.
Pardon – my jdeme dál.

My legie římské ubíráme se cestou svou
Po stále širších Říše silnicích
Dlouhé trati rovné k novým obzorům
Ohni táborovými zlatě tónované
Staré Corinium Dobunorum
Durovernum Cantiacorum
Troufalé Londinium možnost řeči skýtá
Tržiště a velké fórum

Anglové, Sasové, Dánové a Normani
stoupají po dlouhé křivce poznání
Alfik, hlava bystrá, potom v bitvě je tu
Koláče spálit nechal v rovinách Somersetu
Vilda Dobyvatel kus práce s tímhle dá si
Na Stránkách dne soudného naše číslo znamená si...
Ovce a prasata v davu se tísní,
Desátky tučné a daně jsou břemenem místním

Paláce z pizzy, Království karbanátků
Jak kokain cola, punčochy nylonové
Playboy, Newsweek, Time a Life
GI Joe, šok ze smaženky lančmítové

Studené války šermování, langlayské špehování
Grosvenor Square (stanice Londýn)
Elvis bokem chvěje, Marilyn se směje
John Birch proti Národům spojeným

Žvejkačky, bez Googlu ani ránu
Sít' sociální na Facebooku šílí
Apple mac a i-Phone App, Gibson
Fender zvuk filigránský s námi tu sdílí
Star Trek, Hlídka pobřežní, Přátele a Sopránovi
Křídlo západní, Madmeni, Živých mrtvých dav
Důstojník Rick nakonec dosáhne svého
Vymete se zombíky - vyžene je z našich hlav

Pozn.:

Corinium Dobunorum = bývalá římská provincie v Británii, dnešní město Cirencester

Duvenorum Cantiacorum = bývalé římské administrativní centrum v Británii, dnešní město Canterbury

G.I. Joe = řada akčních figurek výrobce hraček Hasbro, synonymum pro americké vojáky

Grosvenor Square = oficiální sídlo zastupitelství USA v Londýně. Budova velvyslanectví USA působí mezi stavbami v georgiánském stylu poněkud nepatřičně

John Birch Society (Společnost Johna Birche) = americká politická zájmová skupina, podporující tradiční konzervativní záležitosti a suverenitu USA, oponuje globalizaci

Kapitola 4

Puer Ferox Adventus (Příchod divokého dítěte)

Nelítostný vítr severní
Ostrov Lindisfarne bičuje
Duším hledajícím zkušenost let svých nabízím
Moudrost v knize věků svatých prošlých zaznamenanou
Utrpení coby cesta spravedlivá
Směr svůj vprostřed vln díky ní udržíš
Nad pastí temnou, ku stěžni jsa připoután

Konstantin pragmatický houbou svou
Osuší je všechny a do čista omyje
Vše tak je, jak má býti, vše tak, jak dáno jest
Příchodu Krista dítěte my svědky jsme tu
Slunovrat Saturnův, Vánoce poskvrněné
Zde smíchány v nevinnosti cynické
V Miláně setkejte se, merendu vystroj
Však lépe jednou nohou venku pro jistotu být

Co nalézá se v knize této? Na stránkách úhledných?
Rozmáchle sepsáno, s ladem i bez ladu
Pohádky největší pro potřebné, i pro ty o hladu
Oči rozšíří jim zázrak víry znovu nabyté
Slova evangelia a vykoupení
Rozhřešení, pokud káti se budeme
Císařovo lože smrtelné, spása opožděná
Křest jeho, závěť jaksi divně chtěná

Hle, zde přichází to děcko divé. Ten rozhněvaný muž
Hle, zde nový věk se rozednívá. Poměry staré končí už

Matka strachy šílí. Dítě ztratilo se
Pak v chrámu nalezeno, jak se staršími rodu rozpráví
Prý dílo Otce Svého následuje. Baže –
Však brzy k nalezení opět není
To s Janem – prorokem bláznivým - společně hlavu sklání
Pak obavy a pochybnosti v poušti na břehu západním
Magie bílá, nemocných uzdravení, vymítání –
Už partie je celá – dobrých druhů dvanáctero s ním

Hle, zde přichází to děcko divé. Ten rozhněvaný muž
Hle, zde nový věk se rozednívá. Poměry staré končí už

Zaseto sémě božské – jeho Zvěstování

(Opravdu to řek'?)

Pak na hřiběti oslím, klidný, směřuje k Utrpení

Ví dobře, co trest mu přinést má

Chléb tělem božím, večere rozloučení

Odměna ve stříbře, polibek zrádný dost

Dlouhá a nelehká je trasa, ta Via Dolorosa

Necítí lítost opožděnou, je strachu zcela prost

Hle, zde přichází to děcko divé. Ten rozhněvaný muž

Hle, zde nový věk se rozednívá. Poměry staré končí už

Pozn.:

Ostrov Lindisfarne = přílivový ostrov u pobřeží severovýchodní Anglie. Někdy nazýván Svatý ostrov. S pevninou je propojen cestou schůdnou pouze za odlivu. Na ostrově se nachází klášter založený roku 635. Na počátku 8. století zde vznikl iluminovaný rukopis, známý jako *Evangeliář z Lindisfarne*. Obsahem rukopisu byla latinská kopie evangelií Marka, Lukáše, Matouše a Jana. Autorem byl Eadfrith, pozdější lindisfarnský opat. V druhé polovině 10. století přidal mnich Aldred do latinského rukopisu vysvětlivky ve staré angličtině, čímž vzniklo nejstarší vyhotovení evangelií v tomto jazyce. Rukopis byl ilustrován osobitým stylem s keltskými, germánskými a římskými prvky.

Konstantin = Konstantin Veliký, římský císař od 306. Na trůn dosazen vojáky v Galii po smrti svého otce Constantia I. Chlora. Stal se jediným vládcem v celé říši Římské. Podporoval křesťanství, založil nové hlavní město říše Konstantinopolis (dnešní Istanbul). Ač velmi krutý panovník, pro podporu křesťanství později svatořečen. Sám se však nechal pokřtít až těsně před smrtí. Podporoval křesťanství ne z citu náboženského, nýbrž z politických důvodů.

Milánský edikt = dokument z roku 313 římského císaře Konstantina Velikého a jeho spoluvladaře Licinia o právním uznání křesťanských obcí. Dokumentem bylo křesťanství uznáno za tolerované náboženství.

Zvěstování = Středem Ježíšova života je zpráva o příchodu Božího království. Ježíšova kázání se točí kolem zvěsti o Božím království. Když říká Boží království, myslí tím „Boží panování“. Příchod Božího království znamená příchod samotného Boha, který nás zve, abychom byli součástí jeho božského života „*Království nebeské je jako hořčičné zrno, které člověk zaseje na svém poli; je sice menší, než všechna semena, ale když vyrostе, je větší, než ostatní byliny a je z něho strom, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích.*“ Ačkoli se rozvíjí a uskutečňuje na tomto světě, úplnosti dosáhne v nebi. „*Tehdy spravedliví zazáří jako slunce v království svého Otce.*“ (*Bible, Evangelium podle Matouše 13,31-4*)

Kapitola 5

Meliora Sequamur (Věci lepší následujme)

Barete univerzitní, taláre, kápě, prýmky ozdobné
K učení ved'te mě - vědění na vzestupu
Tam, kde mysl k myslí sedá a twittery brebentí
V latině moderní – jazyce na sestupu
Ó Domine, Ó Magister, my, andělé snaživí, zanotujme
Mluvou jedinou nestárnoucí
Věci lepší následujme

Ve světě ctnosti a gramatiky bezchybné
V Akademii prostorách vznosných
Jsou trivium, quadrivium, kdys vědy základní
Teď k zapomnění odsouzené
Ó Domine, Ó Magister, my, andělé snaživí, zanotujme
Mluvou jedinou nestárnoucí
Věci lepší následujme

Krutě nezbedníky bili, rákoskou lískali
Tresty psát nechávali, po škole zavírali
Vše brzy zapomenuto je
Ó úskoky temné! Tenhle kluk ze základky
Svou cenu zaplatil a dostal svoje
V hodinách klidných, kdy soumrak žití zůstane
Jen vázanky školní a fotky věčné
V hlavě mi náhle stará bolest vytane
Slzy a legrácky, poslední, nekonečné

Lavice prázdné i kalamáře, kaple potemnělé
A ztichlou chodbou pavučina vlaje
Vy přízračné hábity purpurové, podnose zaprášený
Zbožnějšího věru ničeho není!
Ó Domine, Ó Magister, my, andělé snaživí, zanotujme
Mluvou jedinou nestárnoucí
Věci lepší následujme
Meliora Sequamur: kéž věci lepší následovati budeme

Pozn.:

Ó Domine, Ó Magister = Ó Pane náš, Ó Magistře (akademický titul vyučujícího)

Trivium + Quadrivium = členění studijních předmětů ze 6. století. Celek tvoří sedm svobodných umění (založených na myšlení) v kontrastu k praktickým uměním (jako jsou medicína a architektura). Trivium- „křížovatka tří cest“ – jsou základní tři předměty – gramatika, logika, rétorika. Byly přípravou na Quadrivium – „křížovatku čtyř cest“ – tedy na čtyři předměty, studované poté. Šlo o aritmetiku, geometrii, hudbu a astronomii. Quadrivium bylo dále přípravou na studium filosofie a teologie.

Kapitola 6

Hostinec Na Mýtnici

Dál ani krok – průjezd zakázán
Okresky, ty dálnice minulosti
Mýtný dům na cestě hlavní zdvořile
Prosí o posečkání, tak se držte dosti
Trhovec svobodný do ucha ti křičí
Do hrsti rozum ber a šanci za pačesy čapni
Máš právo projít, zboží provézt, zprávu nést
Koně přepřáhnout - tak hlas svůj zvedni
Proti tomu balíku, co za to právě chtěli - na protest
Za hříchy, co pácháme my smrtelníci
Ale spočiň teď na chvíli v tom sladkém podlehnutí
Trable utop tam v Hostinci Na Mýtnici

Na lapku pozor dej si, pistole už tasil
Za skromný poplatek ti život nabízí
Nakonec skončí, jako ten chudák John Austin
Poslední muž na Stomě tyburnském
Pivo světlé nejsvětější, pivo černé nejčernější
Srdce a hrud' si zavří na petlici
Hlavu pak znavenou na polštář uloží
Deku koňskou přes sebe si přehod', pauzu dej
I když my taky z poctivého platu tvýho ukrájeme'
Pojď' a s námi lež, příteli jedinej
Spočiň teď na chvíli v tom sladkém podlehnutí
Trable utop tam v Hostinci Na Mýtnici

Trable utop tam v Hostinci Na Mýtnici
Utop svý trable tam v Hostinci Na Mýtnici
Trable utop tam v Hostinci Na Mýtnici
I když my taky z poctivého platu tvýho ukrájeme'
Pojď' a s námi lež, příteli jedinej
Spočiň teď na chvíli v tom sladkém podlehnutí
Trable utop tam v Hostinci Na Mýtnici
Trable utop tam v Hostinci Na Mýtnici
Trable utop tam v Hostinci Na Mýtnici

Pozn.:

Turnpike Inn = Mýtné společnosti (Turnpike trusts) byly instituce, založené z pokynu anglického parlamentu se zmocněním vybírat silniční mýtné v zemi. Zahrnovaly hlavní silnice v Británii v 17., 18. a 19. stoletích. Na vrcholu své činnosti kolem roku 1830 spravovaly kolem 48 tis. km silnic v Anglii a ve Walesu na téměř 8 tis. mýtných branách. Mýtnice zanikly s rozvojem železnice.

Tyburnský strom = Tyburn byla vesnice poblíž současného oblouku Marble Arch v dnešním Londýně. Stála zde nechvalně známá Tyburnská šibenice. Představovala ji tři horizontální ramena spojená v trojúhelník a podepřená v každém úhlu, což umožňovalo najednou popravit až 24 odsouzenců, pokud byly využity všechny tři strany. Naposledy byla použita 3.11.1783, kdy byl na ní pověšen John Austin, lupič pocestných.

Kapitola 7

Inženýr

Po celé délce nové rovné trati
Stará pole vespod rozoráme
Dobrých sedm stop a coule čtvrt
Široké šiny duní - hrom na zemi hned máme
V tom roce šestatřicet krumpáčů stovka
Skrze firemního funebráka
Zpátky ke stvořiteli své kopáče poslala
Když si tunel kopcem v Boxu cestu prokousával

Tvrďák, ze železa litý, tenhle inženýr: Bůh Isambardovi at' požehná!
Pístů skřípot, kotle hukot
(on) kartu vítěznou teď na stůl dá

Děšť, Pára, Rychlost v Maidenheadu
-Turnerovy vize malované
Přes mosty a přejezdy za horka nýtované
Bezpečně cestovní vagony z Paddingtonu vedu
Až k bristolské louži slané
A tam dál pak vlny proráží koňských sil tisíce
Šroubem pěnícím vpřed hnané

Tvrďák, ze železa litý, tenhle inženýr: Bůh Isambardovi at' požehná!
Pístů skřípot, kotle hukot
(on) kartu vítěznou teď na stůl dá

Však tamti šohajové švarní odkudsi ze Severa
Smáti se chtějí naposledy:
Ten nový věk hned znamenal
Že rozchod kolejí se normou stal
Čtyři stopy, osm a půl coulu
Pak na cestu se do Evropy dal
Přes šílené zlé Impérium byl hnán
Věk páry a strojů parních byl tady
Ten řvoucí nestoudný strejda s náručí dokořán
Klenuté paláce v ulici nádražní v klidu a velebně se skvěly
Domovem tvůrce svého staly se a poslední dvě míle
Na ospalý Kensal Green ho provázely

Tvrďák, ze železa litý, tenhle inženýr: Bůh Isambardovi at' požehná!
Pístů skřípot, kotle hukot
(on) kartu vítěznou teď na stůl dá

Pozn. :

Isambard = Isambard Kingdom Brunel (1806 – 1859), britský konstruktér a podnikatel. Člen Královské společnosti. Roku 2002 v anketě zvolen druhým nejvýznamnějším Britem v historii (po Winstonu Churchillovi). Známá díla: anglická trať Great Western Railway, parolodi, důležité mosty. Brunelovy projekty obsahovaly převratná řešení dlouhodobých konstruktérských problémů. Vybudoval první tunel pod řekou využívanou k lodní dopravě a postavil první zaoceánskou loď s ocelovou konstrukcí, poháněnou lodním šroubem, svého času největší loď. Tunel pod řekou postavil díky geniálnímu razicímu štítu svého otce Marca Brunela. Tento lidskou silou poháněný štít chránil dělníky před zavalením během zdění klenby. M. Brunel se nechal inspirovat při jeho vývoji anatomii a chováním mořského měkkýše s českým jménem šášeň lodní (*Teredo navalis*). I nejmodernější tunely jsou raženy touto metodou - například tunel pod lamanšským průlivem. I. Brunel je autorem stavby nádraží Paddington v Londýně, je pochován na hřbitově Kensal Green tamtéž.

Turner = William Turner (1775 - 1851), anglický malíř, představitel krajinomalby. Prvořadým tématem se mu postupně staly samotné živly: země, voda, vzduch, slunce a oblaka. Jako jeden z prvních malířů se inspiroval technickou civilizací (parní stroje). Později světlo povýšil na jedinou vizuální skutečnost (zde odkaz na obraz Déšť, pára a rychlost).

Šohajové ze severa = George Stephenson (nar. 1781 na severu Anglie ve Wylamu), britský inženýr. V roce 1823 projektoval první veřejnou železniční trať pro dopravu osob na světě mezi britskými městy. Jeho lokomotiva tehdy byla schopna utáhnout až 30 vozů s nákladem o 90 tunách rychlostí 19 km/h. Již dříve, v roce 1823, založil továrnu na výrobu lokomotiv. Lokomotivy vyvážel do celé Evropy. Převzal a prosazoval rozchod kolejí 1422 mm, který byl po zvýšení na 1435 mm uzákoněn v Anglii jako jednotný a je dnes celosvětově nejrozšířenějším rozchodem.

Kapitola 8

Pax Britannica (Britský mír)

Jal jsem se o Vaši přízeň na přání Strýce Lea ucházeti
Největší snahu jsem vynaložil, abych okouzlil a polichotil
Ukonejšil, nápady sypal
Jak pletichami Prince saského k odpočinku dotlačiti
V pouhých sedmnácti jste byla kuráže plná
Prostého hochu Oranžského odmítla
A přístav manželský mi poskytla
V srdci svém, tom přístavu radovánek

Ted' pod Impériem velká skvrna rozlévá se
Po atlase celém své stopy zanechává
V lodích ze železa ruka chlapská k dílu má se
Do svých kotlů přikládají, jiskry odhání
Šlechetní ve skutcích a ve slibech svatí
Emisary naše spravedlivý obchod pohání
A svrchovanou Královnou mincí za tovar platí
Světaznale svá bohatství hromadí

My nad nimi vyhrajeme, my je ovládnem'
Však ne puškou Enfieldovou
Nikoliv násilím tvrdým, bičem či holí
Nýbrž šilinků deset je vyhlídkou novou
Hle, kontrakty máme jasné, platné
V jazyce anglickém, obsah je prostý, zdá se
Jen dole písmem malým drobnosti nepodstatné
Však žádné strachy, o nic nejedná se

Pax Britannica, Pax Britannica
Vládne suchou zemí, vlny vod ho smáčí
Duch hanzovní nás obohatí, snad aby život nebyl kratší
Viktorie sladká, Anglie Matko, královno laskavá
Kéž tě Pán Bůh spasit ráčí

Necháme jim architektury naší dary
Těž stroje, zákon, myšlenky na pokrok
Na kriket pálku vrbovou, buřinky služby cenné
Pro gentlemany, co s módou drží krok
A kodex morální pro hlavy osvícené
S ním služebnictvo sotva šidit smíme
Kouli rovně házet naučíme, a nakonec to nejlepší
V pravý čas se rozloučíme

Pax Britannica, Pax Britannica
Vládne suchou zemí, vlny vod ho smáčí
Duch hanzovní nás obohatí, snad aby život nebyl kratší
Má Viktorie sladká, Váš milující Albert
Dva řádky nenápadné nahoru nad noty patří

Pozn.:

Strýc Leo = belgický král Leopold, strýc a rádce mladičké anglické královny Viktorie, o době jejíž vlády píseň pojednává.

Hoch Oranžský = princ Alexandr Nizozemský, syn prince Oranžského a nápadník královny Viktorie. Její předchůdce, král Vilém IV Anglický, měl zájem, aby se Viktorie za Alexandra Nizozemského provdala, Viktorie však odmítla, a vzala si prince Alberta Sasko-Koburského, svého bratrance. Princ Albert byl Němec. Poprvé se potkali, když jim bylo šestnáct let. Byli si sympatičtí a návrh na sňatek přijali s nadšením. V zemi, kde mladička královna udávala tón, se manželství podle jejího vzoru stalo jedním ze základních kultů viktoriánské doby. Albert za Viktorii později přebíral vladařské povinnosti. Byl faktickým králem kromě titulu.

Pax Britannica = porážka Napoleona Bonaparte roku 1815 vedla k tomu, že se Británie stala dominantní světovou velmocí. Nepodílela se na konfliktech kontinentální Evropy, soustředila se na rozvoj obchodu a upevňování svých pozic. Toto období nadvlády Británie bez výraznějšího světového konkurenta se nazývá Pax Britannica -Britský mír.

Duch hanzovní= Hanza byla svazkem německých obchodních měst, provozujícím dálkový obchod ve 12. -17. století, prosazoval své zájmy v cizích zemích i vůči vlastnímu panovníkovi. Zajišťoval ochranu před svévolí místních knížat, loupeživých rytířů, pirátů apod. Hanza si monopolizovala právo na zprostředkování obchodu mezi Anglií, Nizozemím, Skandinávií, Pobaltím a Rusí.
V pravý čas se rozloučíme= narážka na fakt, že Matka Anglie postupně „propouštěla“ své děti, tedy kolonie – USA, Kanadu, Austrálii, Nový Zéland, Indii, Jižní Afriku, Jamajku, Irsko (přestože zůstávají členy Britského společenství národů).

Kapitola 9

Tripudium Ad Bellum (Trojkroký tanec do bitvy)

(Instrumental)

Pozn.

Trojkroký tanec = válečný trojkroký tanec –tripudium - například provozovali římsí kněží Saliové na počest boha Marta. Jednu ze skupin těchto kněží zřídil jistý Tullus Hostilius...) Podle Iana Andersona jde o „dupací“ typ tance, ne rychlého, ale metodického. Předchůdce řadových tanců (tj. tance bez tanečního partnera, tančí se v řadách nebo v kruhu na rytmickou hudbu, opakuje se sestava tanečních kroků). Jde o řadu krokujících lidí, tři kroky vpřed a jeden krok vzad. Vzhledem k „pochodovému“ charakteru tance jde v tomto případě jakési „tančení do války“, připomínající pochod vojska. Autorovi se také líbila myšlenka tří kroků vpřed a jednoho zpět - každý z nás ve svých snahách často takto postupuje...

Kapitola 10

Po těchto válkách

Po bitvě, když rány je čas lízat
Krasavci s kráskami zas navzájem jsou k mání
Příděly, střídmost – prospívá po všem tom bojování
Teď na čase je nabídnout jistá milá rozloučení
A stranou jít od drolících se impérií
Explozi populační po válce posílit
Poviktoriánským tápáním polonahým

Vidím obrazovku, šedou bublinu katodovou
Ve skříňce z ořechu, rodiny chloubu
V posvátném obýváku
Napudrovaný hlasatel
Tónem odměřeným
Teď mínění veřejné formuluje
Posvětit, co dobré a co skvělé tu je
Povýšeně ze své domény
Neomalená televize náš osud pečeti

Po těchto válkách, kdy se vichry uklidnily
Po těchto válkách, kdy lemy punčoch vidět byly
Když Co-op denní náš chléb nám dával
A penicilin mrtvé pozvedával
A kombajnéri sytili nás, po těchto válkách

Yankovi a Pánu Bohu díky jsme vzdávali
Že nás od temné invaze uchránili
Teď už jen svobodu, růst a balanc dát
Tomu novému evropskému vyrovnání
Špióni přízrační, kteří přišli z chladu
Lži spolu s tajemstvím jsou k mání
Pro bratry větší, bomby větší
Le Carrého trháky jsou k povídání

Své místo mezi ostatními najdeme si
Těmi, co ránu umí dát jak boxer váhy vyšší
Pláště svého zářícího zbavíme se
Toho pláště Británie Velké
Jak z Hollywoodu štěk teď roli máme
Starým hercem zralým obsazený - na milost ho berou
Životem unavený na jevišti komik, jak ho známe
I když stále dobrý, přeceněn značnou měrou

Po těchto válkách, kdy se vichry uklidnily
Po těchto válkách, kdy lemy punčoch vidět byly
Když Co-op denní náš chléb nám dával
A penicilin mrtvé pozvedával
A kombajnéri sytili nás, po těchto válkách

Co-op= Co-operative Wholesale Society (CWS), britská družstevní organizace. V 50. letech 20. století masivně investovala, zejména do mlékárenství. Od roku 1956 se družstevní dodávky mléka staly běžným obrázkem britských ulic. Na přelomu 50. a 60. let byla zavedena nová mechanizace pro sklizeň úrody. Objevily se první kombajny. Zrychlily sklizeň a v roce 1964 dali pást družstevníci posledního koně...

Yank= Yankee, tedy hovorové označení Severanů, tedy obyvatel severu USA, zde v písni v souvislosti s rolí USA při osvobození Evropy za II. světové války.

John Le Carré= britský autor románu „Špión, který přišel z chladu“ z prostředí studené války z roku 1963. Výstižný popis metod západní špionáže, které byly morálně neslučitelné s hodnotami západní demokracie. V r.2006 Publishers Weekly dílo označil ze nejlepší špionážní román všech dob.

Kapitola 11

Nová krev, staré žíly

Nová krev a staré žíly, ráno zvoněním tě probudily
Ber, nebo nech být, staré hranolky s čerstvou karí omáčkou
Tak jdem na to! Tempus Fugit. Je na čase koronera ošálit.
Výhodná dovolená
Tam v zemi, kde cizinci jsou doma

Nová krev a staré žíly, děti nedočkavé, aby pryč už byly
Soused odvedle šmíruje závistivě
Zpoza záclon zatažených
Hrázděný auták Morris Traveller
Bagáž dozadu naházet, už se to veze
Pak na trajekt, hned do nálady, přehnout se přes zábradlí
Až zadek z gatí ven ti leze

Hurá ven, daleko za viktoriánské hráze a palisády
Je třeba zobnout vaty cukrové
Už žádné pivo zázvorové, žádnou limonádu
Na palubu, z paluby. Zóna bezcelní, Dover, Calais.
Smočit pysk řádným lokem. Levné brandy, žůžo Božolé

Je na čase živá místa navštívit
Žádné strachy, ke klanu se připojíme
Jen kdo je tady pánem, ať pořád dobře víme
Lehátko nekraďte jim. Pochopte:
Porucha malá mentální, budeme kontinentální
Ponožky do sandálů, Tapas bary
Sežeň si slovník, zaplať sdílený letní byt,
Hodiny hraní na španělku

Sbohem Blackpoole – jedu tam, kde jasné slunce bude.
Piju tě a bliju, Watneys oblíbený Rudý sude. Přesně tebe potřebuju.
Uzel na kapesníku pozdě si dělám, melanom bolesti křičí mi z těla
Do Malagy odvézt se nechám, na letadlo do Lutonu deštěm už spěchám.

Pozn.

Tempus Fugit=latinsky „čas letí“, z veršů Vergiliových

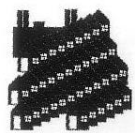
Watneys = někdejší anglická značka piva Watneys Red Barrel (Watneyův Rudý sud). Levné a oblíbené pití, které se dalo sehnat na dovolené na španělském pobřeží. Pivovar Watneys dávno zkrachoval a jeho značka stále čeká na oživení.

Kapitola 12

Ať to stojí, co to stojí

Když už jsem to začal, tak to dokončím. Když už jsem tady, tak tady budu dál
Flirtuji s malou dámou, co jsem cestou potkal
Turniketem projdu, penci to bude stát
Žílu zlatou hledám, než bude pozdě brát
Zrno ječné klíčí, co na zemi rozsypané mám
Jsem blázen ztřeštěný, za libru celou na váze přibírám
Jsem blázen ztřeštěný, za libru celou na váze přibírám
Za libru celou
Za libru celou

Kapitola 13

Hnědne louka zelená

Plánovité rodičovství jak o překot –
Nechte mě chvíli s čísly si hrát
O nějaké ty dávky přihlaste se
Mé poplatky vám přijdou vhod
Svá práva nárokujejte
Vyhrňte se na předměstí
A pak dál, rozptylte se do krajiny širé
A až poslední parcelu zaberete
Já pohnu se dál, až tam na stranu druhou

Tak hnědne louka zelená
Jak sardinky v plechu tísnit se budem´
Lumíci napravo, lumíci nalevo, no prostě všude
Tak hnědne louka zelená

Plodní buďte – nic proti tomu
Zemi zaplňte, pokořte, množte se
Tak, jak je v Bichli psáno
Vážně to nejlepší, co máme jasně dáno
Takže další bloud exploze populační?
Té plodivosti blbé?
Další ústa hladová? A co má k čertu být?
Vždyť přídavky na děti může každý mít

Tak hnědne louka zelená
Jak sardinky v plechu tísnit se budem´
Lumíci napravo, lumíci nalevo, no prostě všude
Tak hnědne louka zelená

Chlapeček, holčička, nádhera
Ale jako by to nestačilo
Děcka na kolenou houpám
Šest nebo sedm by prima bylo
Tak pojd', je na čase s taťkou ven jít
Nějaké prostorné místo na hraní si najdem´
Na těch pláních Anglie betonových
Toho království požehnaného, země zaslíbené

Tak hnědne louka zelená
Jak sardinky v plechu tísnit se budem´
Lumíci napravo, lumíci nalevo, no prostě všude
Tak hnědne louka zelená

Pozn.

Brownfields = (angl. hnědá pole) je urbanistický termín označující nevyužívaná území. Jde o pozemky, které již byly odebrány přírodě a jsou zanedbány a případně i kontaminovány; nelze je vhodně a efektivně využívat, aniž by proběhl proces jejich regenerace. Jsou pozůstatkem průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Hnědá je i jejich barva na leteckých snímcích. Zájmem udržitelného rozvoje je upřednostnění revitalizace brownfieldů před novou výstavbou na *zelené louce* (angl. greenfields), protože příroda patří mezi nejcennější nenahraditelné zdroje.

Kapitola 14

Per Errationes Ad Astra (Blouděním ke hvězdám)

Mluvené slovo

Sto, dvě stě let jsme si to rozmýšleli.
Zvažovali ve světle velice krátkých dějin.
Pustíte je volně ke hvězdám?
Dovolíte jejich temným kalným vodám smočit ty nedotčené břehy?
Ať si u sebe doma dělají, co chtějí
Ať je jejich vlastní osud stihne.
Ale množit se jako králíci na cizích světech, a s jinými, ducha méně mdlého?

Blouděním ke hvězdám? Pak sněte, sněte dál
Ten sen je všim. Smysl veškerý však vniveč se vytratil.

Neil, Buzz a Michael, ti tvořili tým.
Správné jádro uprostřed plechovky obsahu pochybného.
Dobrodružství odvážné na nule skončilo,
Ekonomie krutá využila slova svého.

Bublínka čistého světla bílého
Z motorů obřích
Na rampě odpalovací noci řvala.
Raketoplány a Sojuz se tyčily
Nad spoustami tekutého kyslíku a vodíku.
Ale jak *malá* prskavka, *malá* petarda to byla
Ve srovnání s divokými kosmickými výbuchy kolizí galaxií-
Topíme se v nezměrnosti všeho námi viděného
A přesto stále spíše tušeného.

Nedělejme si starosti o člověka putujícího
Zatoulá se blíž, pokud to půjde.
Ale jeho čas už možná nadešel. A možná už je pryč.

Pozn.

Neil, Buzz a Michael = Astronauti lodi Apollo 11, kteří poprvé stanuli na povrchu Měsíce. Trojici astronautů – velitele Neila Armstronga, pilota lunárního modulu Edwina „Buzze“ Aldrina a pilota velitelského modulu Michaela Collinse – v kosmické lodi Apollo 11 vynesla 16. července 1969 raketa Saturn V na oběžnou dráhu Země. Armstrong a Aldrin se v lunárním modulu spustili na povrch Měsíce v Moři klidu (Mare Tranquillitatis). Armstrong pak vstoupil jako první člověk na povrch Měsíce. Po 21 hodinách a 31 minutách pobytu na povrchu odstartovali zpět k Collinsovi, který zatím čekal ve velitelském modulu na oběžné dráze Měsíce. Po spojení s velitelským modulem se všichni vydali na zpáteční cestu k Zemi.

Kapitola 15

Počty chladnými se sunem' dál

Nechci být morousem, nicméně
Musím teď na rovinu pozvednout svůj hlas
Že ve skříní zombie máme
A nechce se jim vůbec ztrácet čas
Jsme kmenem, který požívá sám sebe
A přitom ani ždíbec vyplivnout se neobtěžuje
Podle počtu našich chladných těl se v téhle poušti orientuje

Má tady někdo tabulky, mapy nebo souřadnice?
Tušíte směr, či bude lapálií více?
Tak často kostka vržená a orel s pannou rozhoduje
Co paní Štěstěna pro nás nachystáno má
Když se počty svými chladnými touhle pouští sunem' dál

Zmatek, poprask, tsunami vlna vysoká
To jsme o nich dříve neslyšeli?
Čekáme na Bestii, dokud se k hodům nepřipojí
Tahle párty je dnem dveří otevřených
Všichni jsou vítáni! Všechny nás kajícnost pojí
Jen aby byl potěšen sám Král
Když se počty svými chladnými touhle pouští sunem' dál

Svou důvěru jsme ve smutné hrdiny vložili
Sami sebou nejisti temnotami vedli nás, abychom nakonec
V davu živých mrtvých skončili
Pošli nám symbol, jenž povede nás, nad křídlo ptáčka bych si přál
Když se počty svými chladnými touhle pouští sunem' dál

Ted' zpátky přes most Doggerland-
Zdalipak síle mocné vyšší ten úcty skládat bude
Kdo kodex morální poklesnout nechal
Kdo sen náš splnit neuměl?
Bude mít svědectví svou váhu
Zdalipak ulpí na něm ta jeho pověst pochybná?
Když se počty svými chladnými touhle pouští sunem' dál

Hlavu vzhůru, Charlie, nasad' úsměv odhodlaný
Bradou vystrč, ukaž, že dokážeš cos' chtěl
Hle! Andělé o všem přehled mají daný;
Had, holubice, jestřáb kruhy opisuje
Nový Ráj se jistě někde skrývá
Zahrada slastí pozemských do budoucna tu je
Příště už žádné ovoce – a v rouše Evině a Adamově
Nazí nocí nebeskou kráčet budeme
Když se počty svými chladnými touhle pouští sunem' dál

Pozn.

Navigace výpočtem (Dead reckoning)= Námořní a později i letecká navigační metoda. Kormidelník (pilot) před cestou zjistí, stanoví nebo vypočítá základní navigační prvky, jako je směr cesty, směr a rychlost větru a čas cesty. Za předpokladu, že vše funguje, doplují loď (doletí letadlo) ve vypočítaném čase do stanoveného cíle. „Dead“ v tomto případě neznamena „mrtvý“, ale „neměnný, konstantní“ Ian Anderson však název metody doplnil přívlastkem“ Cold“, čímž vznikla v první sloce hříčka „cold dead reckoning“, neboli doslova výpočet podle chladných mrtvol.

Charlie= patrně myšlen Charles Darwin (1809–1882), britský přírodovědec a zakladatel evoluční biologie. Tentýž Charlie je v písni Dech lokomotivy podezříván, že „ukrad' kliku“. Darwinova evoluční teorie nabízí vědeckou alternativu k nekompromisní náboženské víře ve stvoření člověka bohem. Tím zpochybňuje nespornost křesťanské víry. Jinými slovy Charlie „ukrad' kliku“, která po celá staletí řídila postavení jednotlivce ve společnosti. Nyní ho Anderson vyzývá, aby svou teorii dotáhl do konce...